

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२

अंक ६८

काठमाडौं

सोमबार, १६ असार २०८२

Prabhab National Daily

Monday, June 30, 2025

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५।-

बाँकेको खजुरा-३ धौलिगिरि गुलिमोलको जनस्वास्थ्य आमा सम्हका महिलाहरू आइतवार धान रोपेर २२औं रात्रिय धान दिवस मनाउदै ।
तस्वीर: रासस

निजामती विधेयकमा 'कुलिङ पिरियड'

अवकाशलगतै लाभको पद लिने बाटो बन्द

आजीवन सार्वजनिक पदमा रहने अनि अवकाश हुनासाथ लाभको पदमा जाने प्रवृत्तिले समस्या ल्याएको ठानेर नै निजामती विधेयकमा 'कुलिङ पिरियड'को अवधारणा ल्याइएको हो ।

■ रामहरि खुतिवडा

सभापति, राज्य व्यवस्था समिति

■ जेती योजना

काठमाडौं- निजामती कर्मचारीले अवकाशपछि राजकीय र संवैधानिक जिम्मेवारी लिन दुई वर्ष 'कुलिङ पिरियड'को व्यवस्था गर्दै राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले पेस

- ▶ अवकाशपछि दुई वर्ष पूरा नमझ राजकीय र संवैधानिक पद ग्रहण गर्न नपाइने
- ▶ ६० वर्ष उमेर हद कायम, सेवा प्रवेशमा महिलाको उमेर एक वर्ष घटाइयो
- ▶ स्थानीय तहको कर्मचारी एक पटकसम अन्तरावधेस सर्वाङ्ग हुन पाउने
- ▶ निजामती कर्मचारीको १५ तह प्रवृत्तिले समस्या सचिवको व्यवस्था कायम, अतिरिक्त सचिवको व्यवस्था
- ▶ मुख्यसचिव र सचिव विशेष श्रेणीमा सर्वालाई अनुमानयोग्य बनाइने
- ▶ सहस्रियवमा खुला प्रतिस्पर्धी हटाइयो
- ▶ ट्रेड युनियनको अधिकार यथावत्

गरेको प्रतिवेदनसहित 'संघीय निजामती सेवा विधेयक, २०८०' पारित गरेको हो । यसअधिक कुलिङ पिरियडको व्यवस्था यिएन । यस्तो व्यवस्था नमझकै काण्ठ उच्च पदस्थ सरकारी कर्मचारीले अवकाशलगतै राजकीय र संवैधानिक जिम्मेवारी लिने गरेका थिए ।

संसदको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समिति सभापति रामहरि खुतिवडाले अवकाश हुनासाथ लाभको पदमा जाने कर्मचारीको प्रवृत्तिले समस्या पारेको कारण कुलिङ पिरियड राखिएको बताए । 'आजीवन सार्वजनिक पदमा रहने अनि अवकाश हुनासाथ लाभको पदमा जाने प्रवृत्तिले समस्या ल्याएको ठानेर नै निजामती विधेयकमा 'कुलिङ पिरियड'को अवधारणा ल्याइएको हो,' उनले सञ्चारकर्मीहरूसँगको कुराकानीमा भने ।

मुख्यसचिवको अवधारणा यात्राकै नेतृत्वमा सचिवहरू कुलिङ पिरियड राख्न नहुन भन्दै लविडमा जुटेका थिए । तर अन्ततः हल्ला

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

'रुट इण्डस्ट्री'तर्फको अन्तर्वार्ताका लागि ९० जना छानिए

■ प्रभाव संघदाता

काठमाडौं- दक्षिण कोरियाको 'रुट इण्डस्ट्री'को लागि आवेदन दिएकामध्ये ९० जना अन्तर्वार्ताका लागि छानोट भएका छन् । कोरियाले गत जेठमा खुलाएको ५० जनाको कोटाका लागि एक हजार २३३ जनाले आवेदन दिएका थिए । जसमध्ये १० जना अन्तर्वार्ताका लागि छानोट भएको वैदेशिक रोजगार विभाग अन्तर्गतको इपिएस कोरिया शाखाले जानकारी दिएको छ ।

'रुट इण्डस्ट्री'को वैलिड क्षेत्रका लागि संक्षिप्त सूचीमा छानोट भएका १० जना नै पुर्य रहका छन् । उपादानसंग सम्बन्धित यो क्षेत्रमा धातुसंग सम्बन्धित काम गर्नुपर्छ । विभिन्न उपकारण बनाउन चाहाने अत्यावश्यक पार्टनर्जा बनाउन धातुलाई पगाल्ने र विभिन्न आकार दिने काम यस क्षेत्रमा गरिन्छ । आवेदकले पेस गरेको कागजातका आधारमा अंक प्रदान गरी संक्षिप्त सूचीमा निकालिएको इपिएस शाखाद्वारा प्रकाशित सूचीमा जानाइएको छ । जसमा सबैभन्ना बढी अंक ६८ त्याउने चार जना छन् । सबैभन्ना कम अंक ५३ त्याउने १५ जना छन् । सूचीमा सबैभन्ना बढी आवेदको ५५ अंक

- ▶ एक हजार २६३ जनाले आवेदन दिएकामा १० जना 'स्टर लिस्ट'मा
- ▶ कोही उम्मेदवारलाई आफू पनि 'स्टर लिस्ट'मा पन्नपर्न तर छुट भएको लागेमा प्रमाणसहित भोग्य असार ७९ गर्ने दिउँसो १२ बजेसम्म दाढी गर्न भनिएको छ । त्यस्ता आवेदकलाई मूल्याकान समितिले छानोटका लागि योग्य ठहर्न्या उनीहरूको नाम पनि संक्षिप्त सूचीमा समावेश गरिने जानाइएको छ ।
- ▶ अवेदकलाई मूल्याकान समितिले छानोटका लागि योग्य ठहर्न्याए उनीहरूको आवार्यार्थको अन्तर्वार्तामा उपर्युक्त भएको र सो कममा लिइएको परीक्षामा ६० प्रतिशतभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्नुपर्ने प्रावधान छ ।
- ▶ सूचीमा सबैकल प्रमाणपत्र नभए अन्तर्वार्तामा सहभागी हुन नपाइने जानाइएको छ । 'संक्षिप्त सूचीमा परेका व्यक्तिहरूले अन्तर्वार्तामा उपर्युक्त बढी अन्तर्वार्यरूपमा आफ्नो सक्कल नागरिकता, राहदारी, लब्धांक प्रमाणपत्र,

मल प्रमाणपत्र, चारित्रिक प्रमाणपत्रका साथै अनुभव, तालिमलागायत सम्पूर्ण कागजातको सक्कल करी नै साथमा लिई अन्तर्वार्तामा उपर्युक्त हुनुपर्ने छ,' सूचीमा भनिएको छ ।

अन्तर्वार्तापछि योग्यताकमा आधारमा ५० जना छानोट गरिने जानाइएको छ । पाँच जानालाई भेटी वैकल्पिक उम्मेदवारलाई आफू पनि 'स्टर लिस्ट'मा पन्नपर्न तर छुट भएको लागेमा प्रमाणसहित भोग्य असार ७९ गर्ने दिउँसो १२ बजेसम्म दाढी गर्न भनिएको छ । यदि ५० जनामध्ये कोही तालिममा अनुपर्युक्त भए वैकल्पिक उम्मेदवारको योग्यताकमको आधारमा तालिममा सहभागी गराइने उल्लेख छ । छानोट भएका उम्मेदवारलाई रुपूर्णती जिल्लाको बुट्कर्लाई नेपाल बहुपार्श्विक शिक्षालयमा १२० घण्टाको बैलिङ र १२० घण्टाको कोरिया रोजगार दिइन्छ । तालिममा कस्टीमा भनि ६० प्रतिशत भएको र सो कममा लिइएको परीक्षामा ६० प्रतिशतभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्नुपर्ने प्रावधान छ ।

उक्त तालिमका लागि लाग्ने शुल्क भने व्यक्ति स्वयंले नपाइने भनिएको छ । आवार्यार्थी सेवा निलाई न्यूनतम ५५ हजार ५००० रुपैयां शुल्क र आवार्यार्थी सेवा लिनुपर्ने न्यूनतम दृढ हजार रुपैयां तिर्नुपर्ने जानाइएको छ ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

राजनीति मोहले विवादमा पूर्वराष्ट्रपति भण्डारी

एकचोटि राष्ट्रको साभा नेतृत्व सम्हालेपछि पुनः कुनै दल विशेषको पक्षमा उभिनु पदको गरिमाविपरीत हुन्छ । कांग्रेसको स्पष्ट मान्यता छ- पूर्वराष्ट्रपतिलाई फेरि पार्टीको सक्रिय भूमिकामा ल्याउनु उपयुक्त हुँदैन ।

■ डा. प्रकाशशरण महत्त
प्रवक्ता, वेणली कांग्रेस

सम्माननीय पदमा पुगिसकेको व्यक्तिको आफ्नो वाहाना हो । संविधानले कहीं रोकेजस्तो लाग्दैन । उहाँको आफ्नै निर्णय हो जस्तो लाग्छ ।

■ हितराज पाण्डे
प्रमुख सचिवक, माओवादी केन्द्र

नभएर पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले एमालेको सदस्यता नवीकरण गरेको धोणणा गरिन् ।

पार्टी सदस्यता नवीकरण गरेको पक्षमा छ । एमालेको एक सदस्यको रूपमा पुनः जोडिएको छु' शिविचार मदन भण्डारीलाई काउँडेसनले राष्ट्रिय सभागृहमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा भनिन ।

एमालेमा फर्काब नेता कार्यकर्ताको भव्य स्वागत भयो विद्यालाई । अब उनले दिवंगत श्रीमान् मदन भण्डारीको भनाइ उद्भूत गर्ने भनिन, देश र जनताको हित नै मेरो धेरे व्यवस्था र लक्ष्य हो । जनतालाई भन्ने गर्नहुन्त्यो- जनता भनेका भगवान् हन् । साथै उहाँले भन्नाशेको धियो- राजनीतिमा थकाइ भन्ने शब्दावाही हुँदैन ।

यसरी भण्डारी बोले गर्दा राष्ट्रिय सभागृहमा गडाङ्गाडाहट ताली बजेको थियो । नेपाल कामोवादी केन्द्रमा पूर्वराष्ट्रपतिले पुनको स्वागत यसरी भन्ने अंको थिएन । विवादाकावीच माओवादीमा इण्ट्री मारेका पुन नामोवादीको आधिक उत्पादन संयोजनको इच्छार्ज पद पाइसकेका दावी गरेका थिए । तर अन्ततः हल्ला

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रेस विज्ञप्ति

नेपालका सम्पूर्ण वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूको साभा हित, अधिकार र सम्मानको रक्षाका लागि नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ सदैव प्रतिवद्ध छ । सीमित व्यक्तिहरूले मलेसियाको रोजगारी आफ्नो नियन्त्रणमा लिन खोज्ने कुनै पनि सिण्डिकेट वा एकाधिकार प्रवृत्ति

पृष्ठ १ बाट त्रिमशः

राजनीति गोहले...

भण्डारी र पुन दोहोराएर उक पदमा रहिसकेका व्यक्ति हुन् । औपचारिक रूपमा राजनेत्रको अन्त्य भएपछि डा. रामवरण यादव गणतान्त्रिक नेपालका प्रथम राष्ट्रपति र तत्कालीन मधेशी जनअधिकार कोरमका तर्फबाट परमानन्द भा प्रथम उपराष्ट्रपति बनेका थिए ।

यादव र भाको कार्यकाल २०८५ साउन ८ देखि २०७२ कार्तिक ११ सम्म थिए । भण्डारी र पुनको पहिलो कार्यकाल २०७२ देखि २०७४ र दोस्रो कार्यकाल २०७४ कागुन ३० देखि २०७९ कागुन २९ रहेयो ।

गणतान्त्रिक मुलुकहरूमा सर्वोच्च दुई पद नै राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति हुन् । प्रधानमन्त्री कार्यकारी हुने र संघीय संसद् प्रभावासारी हुने र व्यवस्था रहेको नेपालमा राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति पदीय मर्यादामा क्रममा पहिलो र दोस्रो नम्भरमा पञ्चन् । पदीय वरिष्ठतमा क्रममा सबैभन्दा माथिल्लो पद भएको पराष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको जिम्मेवारीमा रहिसकेको व्यक्ति सामान्यतया सकिय राजनीतिमा फिक्दिनन् । काग्नेसले विद्याको 'कम्वाकालाई पदको गरिमाविपरीत भनेको छ ।

आइतवार विहान पार्टीको पदाधिकारी बैठकपछि काग्नेस प्रवक्ता डा. प्रकाशराज महतले राष्ट्रपति भइसकेको व्यक्तिले पदीय गरिमा राख्नुपर्न बताएका हुन् । 'राष्ट्रपतिका रूपमा राष्ट्रपति को सर्वोच्च पद सम्भालेको व्यक्तिले त्यो पदको मर्यादा कायम राख्नुपर्न हुन्छ' प्रवक्ता महतले भने, 'त्यसले काग्नेस पार्टीको स्पष्ट मान्यता छ-पूर्वाष्ट्रपतिलाई फेरि पार्टीको सक्रिय भभिकामा ल्याउन उपयुक्त हुदैन ।'

राष्ट्रपति साभा पद भएकोले पहिलो लक्ष्य उपलेन्स उभयनामा उभितु पदको गरिमाविपरीत भएको उनको भनाइ थियो । 'एकचोटि राष्ट्रपति को साभा नेतृत्व सम्हालेपछि पुनः कुनै दल विशेषको पक्षमा उभितु पदको गरिमाविपरीत हुन्छ', महतल भने ।

यता प्रमुख प्रतिपक्षी दल माओवादी केन्द्रले भने सर्विधानले राजनीतिमा लाल रोकतोक नलगाको दावी गरेको छ । माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज पाञ्चेले यो व्यक्तिगत इच्छासमेत भएको

उनको पदावधि १५ दिन बाँकी थियो । पदावधि बाँकी छौंदै उनले दिएको राजीनामाले अवकाशको मध्यमा परराष्ट्रसचिव शंकरवास बैरागीलाई त्यावेलमा मुख्यसचिव हुने वाटो खुल्प्यो । अनि, तकालीम सम्भवसचिवको बैरागीलाई पनि पदावधि केही महिना बाँकी छौंदै पद छाडेर राष्ट्रपति सुक्ता सल्लाहकार भए । अवकाशको हुन दुई दिन बाँकी रहेका सचिव डा. बैकुण्ठ अर्याले सम्भवसचिवको जिम्मेवारी पाए । यी त नियुक्तिसंग जोडिएको प्रतिनिधिमूलक घटना हुन् । यस्तो प्रवृत्ति कम्बारीलाई मौलाएको छ । संसद होसा वा सङ्काल जहाँबाट पनि कार्यालाई सहायक परिवर्तिको विशेयक पारित गरियोस् भने प्रस्ताव प्रतिनिधिभाट पारित भयो ।

क्लिड पिरियड भएको अवकाश पाएपछि किति सम्भवसम्म अर्को सरकारी नियुक्ति नालिने भने व्यवस्था हो । यो व्यवस्थाको आधारमा प्रजापत्राकांत्याका विशेयक प्रथम श्रेणीको पदबाट अवकाशले लिएको मितिले दुई वर्षसम्म नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृति नलिई नियुक्ति लिन पाइँदैन । अर्थात, नयाँ व्यवस्थाअन्तर्गत नेपाल सरकारको सचिव वा सहसचिव पदबाट अवकाश पाएको दुई वर्षसम्म संवैधानिक, कूटनीतिक, अन्तर्राष्ट्रिय विकासको पदावधि तीयो तथा राजपत्राकांत्याका विशेयकमा गरिएको छ ।

विधेयकमा ६० वर्ष उमेर हाद पनि कायम गरिएको छ । यसबाहोक विधेयकले तल्ला तहमा विजापन खोल बन्देज लागाएको छ । यसको विरोधमा आइतवार विधेयक चाहूँ आम जनता पार्टीको अवध्यक प्रभु साहाले विधेयक च्यातेका थिए । उनले भने, 'अब गरबाले लोक सेवा दिन नपाउने ? कि त भन्नुपयो । अब कर्से द्वाराइट सफा गर्ने छैन । पियनको काम कसैले गर्ने छैन । डाइम्बरको काम कसैले गर्ने छैन । गर्ने छ भने तिनको जीवन जीवन होइन ?'

विधेयकमा सेवा प्रवेशमा महिलाको उमेर एक वर्ष घाटाइएको छ । निजामती सेवा ऐन २०४९ अनुसार महिलाले ४० वर्षसम्म निजामती सेवामा प्रवेश पाउने व्यवस्था थियो । पुरुषको हकमा भने ३५ वर्ष कायम थियो । ४० वर्षमा सेवा प्रवेश गर्न पेस्तनको समस्या थियो । किनकि पहिले ५८ वर्षको उमेर हाद कायम थियो । यस्तो विधेयकमा आइतवार प्रतिनिधिमूलक नियुक्ति खाने कम्बारीलाई निजामती ऐनले तोकेको सेवा सुविधा पाउने छैन । अवकाशको पाएको कम्तीमा दुई वर्षभन्ने नियुक्ति लिए त्यस्ता कम्बारीको पेन्सन तथा अन्य सरकारी सुविधासमेत खोसिने प्रवानान विधेयकमा छ ।

यस अधिकारी निजामती प्रश्नानको उपल्लो दजामा रहेको अवकाश वाहाना रहेको ज्ञानात्मिता लाल रोकतोक नलगाको दावी गरेको छ । माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज हुने नियुक्तिचर्च भएपछि लोकदर्शन रेखमीले मुख्यसचिववाट राजीनामा दिए, जितबेला

उनको पदावधि १५ दिन बाँकी थियो । पदावधि बाँकी छौंदै उनले दिएको राजीनामाले अवकाशको मध्यमा परराष्ट्रसचिव शंकरवास बैरागीलाई त्यावेलमा मुख्यसचिव हुने छैन । यस्तो पदबाट अवकाशले लिएको मितिले दुई वर्षसम्म नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृति नलिई नियुक्ति लिन पाइँदैन । अर्थात, नयाँ व्यवस्थाअन्तर्गत नेपाल सरकारको सचिव वा सहसचिव पदबाट अवकाश पाएको दुई वर्षसम्म संवैधानिक, कूटनीतिक, अन्तर्राष्ट्रिय विकासको पदावधि तीयो तथा राजपत्राकांत्याका विशेयकमा गरिएको छ ।

विधेयकमा सेवा प्रवेशमा महिलाको उमेर एक वर्ष घाटाइएको छ । निजामती सेवा ऐन २०४९ अनुसार महिलाले ४० वर्षसम्म निजामती सेवामा प्रवेश पाउने व्यवस्था थियो । पुरुषको हकमा भने ३५ वर्ष कायम थियो । ४० वर्षमा सेवा प्रवेश गर्न पेस्तनको समस्या थियो । किनकि पहिले ५८ वर्षको उमेर हाद कायम थियो । यस्तो विधेयकमा आइतवार प्रतिनिधिमूलक नियुक्ति खाने कम्बारीलाई निजामती ऐनले तोकेको सेवा सुविधा पाउने छैन । अवकाशको पाएको कम्तीमा दुई वर्षभन्ने नियुक्ति लिए त्यस्ता कम्बारीको पेन्सन तथा अन्य सरकारी सुविधासमेत खोसिने प्रवानान विधेयकमा छ ।

यस अधिकारी निजामती प्रश्नानको उपल्लो दजामा रहेको अवकाश वाहाना रहेको ज्ञानात्मिता लाल रोकतोक नलगाको दावी गरेको छ । माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज हुने नियुक्तिचर्च भएपछि लोकदर्शन रेखमीले मुख्यसचिववाट राजीनामा दिए, जितबेला

उनको पदावधि १५ दिन बाँकी थियो । पदावधि बाँकी छौंदै उनले दिएको राजीनामाले अवकाशको मध्यमा परराष्ट्रसचिव शंकरवास बैरागीलाई त्यावेलमा मुख्यसचिव हुने छैन । यस्तो पदबाट अवकाशले लिएको मितिले दुई वर्षसम्म नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृति नलिई नियुक्ति लिन पाइँदैन । अर्थात, नयाँ व्यवस्थाअन्तर्गत नेपाल सरकारको सचिव वा सहसचिव पदबाट अवकाश पाएको दुई वर्षसम्म संवैधानिक, कूटनीतिक, अन्तर्राष्ट्रिय विकासको पदावधि तीयो तथा राजपत्राकांत्याका विशेयकमा गरिएको छ ।

विधेयकमा सेवा प्रवेशमा महिलाको उमेर एक वर्ष घाटाइएको छ । निजामती सेवा ऐन २०४९ अनुसार महिलाले ४० वर्षसम्म निजामती सेवामा प्रवेश पाउने व्यवस्था थियो । पुरुषको हकमा भने ३५ वर्ष कायम थियो । ४० वर्षमा सेवा प्रवेश गर्न पेस्तनको समस्या थियो । किनकि पहिले ५८ वर्षको उमेर हाद कायम थियो । यस्तो विधेयकमा आइतवार प्रतिनिधिमूलक नियुक्ति खाने कम्बारीलाई निजामती ऐनले तोकेको सेवा सुविधा पाउने छैन । अवकाशको पाएको कम्तीमा दुई वर्षभन्ने नियुक्ति लिए त्यस्ता कम्बारीको पेन्सन तथा अन्य सरकारी सुविधासमेत खोसिने प्रवानान विधेयकमा छ ।

यस अधिकारी निजामती प्रश्नानको उपल्लो दजामा रहेको अवकाश वाहाना रहेको ज्ञानात्मिता लाल रोकतोक नलगाको दावी गरेको छ । माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज पाञ्चेले यो व्यक्तिगत इच्छासमेत भएको

तक गरे । 'सम्माननीय पदमा पुगिसकेको व्यक्तिको आफनो चाहना हो । सर्विधानले कहीं रोकेजस्ती लाईन । उहाको आफकने निर्णय हो जस्तो लाग्छ,' पाठ्य

अवकाशलग्नै...

भनिन्छ, उनीहरूले प्रधानमन्त्री केही शर्मा ओलीलाई वै प्रधानवित पारेका थिए । नभद्रै प्रधानमन्त्री कोली उपराष्ट्रियको विरुद्धमा बोन्च । तर, आइतवार सामान्य प्रश्नासनमन्त्री राजकुमार गुप्ताले २०७४ कागुन ३० देखि २०७९ कागुन २९ रहेयो ।

गणतान्त्रिक मुलुकहरूमा सर्वोच्च दुई पद नै राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति हुन् । प्रधानमन्त्री कार्यकारी हुने र संघीय संसद् प्रभावासारी हुने र व्यवस्था रहेको नेपालमा राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति पदीय मर्यादामा क्रममा पहिलो र दोस्रो नम्भरमा पञ्चन् । पदीय वरिष्ठतमा क्रममा सबैभन्दा माथिल्लो पद भएको पराष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको जिम्मेवारीमा रहिसकेको व्यक्ति सामान्यतया सकिय राजनीतिमा फिक्दिनन् । काग्नेसले विद्याको 'कम्वाकालाई पदको गरिमाविपरीत भनेको छ ।

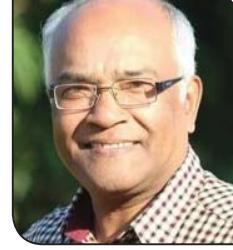
आइतवार विहान पार्टीको पदाधिकारी बैठकपछि काग्नेस प्रवक्ता डा. प्रकाशराज महतले राष्ट्रपति भइसकेको व्यक्तिले पदीय गरिमा राख्नुपर्न बताएका हुन् । 'राष्ट्रपतिका रूपमा राख्नुपर्न हुन्छ' प्रवक्ता महतले भने, 'त्यसले विद्याको 'कम्वाकालाई पदको गरिमाविपरीत भनेको छ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

विद्याले सिवनैपर्ने पाठ

■ मदनरंजन मागन्धर

‘

बुद्ध जगन्मधुमि देश

नेपालका नेपालीहरूले
आफ्नै पुर्खको रूपमा

रहेका भगवान् बुद्धद्वारा

प्रयोग गरेको पाली

भाषाको प्राचीनता र
त्यापकताको बारेमा राम्रो

जानकारी रास्ती उनीद्वारा

उपदेशित शिक्षालाई

शुद्धरूपमा ग्रहण गरी सो
अवृत्तरूप आफ्नो र आफूमा

आश्रित परिवारजनको
स्थायी सुख, शान्ति र

उत्तरोत्तर प्रगति गर्नुमा
विलर्ब नगर्दा अहिले

प्राप्त दुर्लभ मनुष्य

जीवन सार्थक बनाउन
सहयोगी हुन सक्छ

मन्दा अत्युक्ति नहोला ।

■ ■ ■

विचार

पाली भाषाको

प्राचीनता र त्यापकता

आजम्बन्दा २६४८ वर्षअधि (इ.प्. ६२३) मा नेपालको दक्षिण पश्चिम तराईको लुम्बिनी उपवनमा जन्मिएका राजकुमार सिद्धार्थले ३५ वर्षको उमेरमा बुद्ध ज्ञान प्राप्त गरी बुद्ध कहालिए। नेपालको कविलवस्तुका तत्कालीन राजा शुद्धोदन २ महाराणी महामायादेवीका ज्येष्ठ सुपुत्र उनको आफ्ले प्राप्त गरेको विजित (दुख मुक्ति) को उपाया) लाई आफ्नो शेष जीवनको ४५ वर्षमा भूगोलको विविध खण्डमा वाडे २८० वर्षको पाको उमेरमा महापरिनिर्वाण (देवावसन) भए। उनको परिनिर्वाणको करिव तीन महानापछि नै विद्वान् शाय्य भिक्षुहरूबाट सम्पूर्ण बुद्धवचनलाई संग्रह गरी त्रिपिटक खडा गरे। बुद्धले ज्ञान बाहुनमा प्रयोग गरेको भाषा त्वचित्वेताको प्रचलित जनभाषा मागांगी भाषा थिए। पौछि सो भाषा पाली भाषावाट चिनियो। यस लेखमा उक्त पाली भाषाको प्राचीनता उत्तरोत्तर राजनीतिमा हाँसिनु किमार्थ रास्तो होइन।

एमालेमा फर्केकै दिन उनले राजनीतिमा थकाइ भन्ने चिज नहुने पाठ पनि पढाउन भ्याइसकेकी छन्। पाठ त उनले नेपाली जनता, राजनीति, सेवाबाट सिक्तुपर्ने हो। तर उल्टै पाठ पढाउँदै हिँड्नु उदेकलाग्दो छ। राष्ट्रपति भएर देशको सेवापछि निवृत्त भएर सरकारबाट निरन्तर सेवासुविधा लिँदै दलको राजनीतिमा लाग्नुपर्ने हो। किनभने जनताको करबाट निवृत्त भन्ना लिएर राजनीतिमा हाँसिनु किमार्थ रास्तो होइन।

यसैले पनि आफ्नो सचिवालय, घरका लागि दिइने सुविधा,

विविध सुविधा त्यागेमात्र राजनीतिमा लागेको भए असलाई

पनि नैतिक पाठ हुने थियो भन्ने आफ्लाई पनि सहज हुने

थियो। न त विद्वान्, न त सविधानले छेवने, कानुनी कमजोरी

केलाउँदै पूर्वराष्ट्रपति अब नैतिकताका पर्वाल नाघेर मूलघरमा

फर्केकी छन्। यसले अब उनी फेरि रुसी राष्ट्रपति भलादमिर

पुटिनकै शैलीमा फेरि राष्ट्रपति बन्ने त हैन? यसखालका

प्रश्न पनि उठेका छन्।

रुसका राष्ट्रपति पुटिन कहिले राष्ट्रपति त कहिले प्रधानमन्त्री,

पालैपालो शासन गाँई आएका छन्। सन् १९९९ मा प्रधानमन्त्री

बनेका पुटिन २००० देखि २००८ सम्म राष्ट्रपति र फेरि एकपटक

प्रधानमन्त्री बनेर २०१२ पछि अहिलेसम्म राष्ट्रपति छन्।

अर्को विषय हो, उमेर। राजनीतिमा अहिले युवाहरू प्रौढ

पुस्ताको शासनबाट अजित भएका छन्। त्यसैले न्याय पार्टीका

युवाहरूले मौका पाइरहेको छन् सदनमा प्रवेश गर्न। आफ्लाई

क्रान्तिकारी भन्ने तर पुरातन सोचाउँदै चलाउने अभियानमा

लाग्नेगारी एमालेको नेतृत्व दिने पूर्वराष्ट्रपतिको चाहना

परिवर्तनविरोधी छ। यसैले पनि पार्टीलाई जीवन्त बनाउन

र असलाई नैतिकताका बनाउन पनि पूर्वराष्ट्रपतिले सरकारी

सेवासुविधा त्याग्नुपर्ने। न भए पूर्वमन्त्रीको भैं पूर्वराष्ट्रपतिको

संख्या बढाउँ जाने र लोकतान्त्रिक गणतन्त्रजस्तो सुन्दर

व्यवस्थाप्रति थप प्रश्न उठाउँ जाने छ। नेपाली जनताले

बलिदान दिएर पाएको यो व्यवस्थाको विरोधी बढाउनेगारी

घिउ थाने काम नगर्दा हुन ?

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसलाई सूत्रपिटक, विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पांचवटा निकायाका विभाजन गराएको छ। ती हृषी-दीग्नानिकाय, मित्रकर्मानिकाय, सयुक्तिनिकाय, अंगुतर्मितिकाय र खुदकिनायाका।

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसलाई सूत्रपिटक र विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पांचवटा निकायाका विभाजन गराएको छ। ती हृषी-दीग्नानिकाय, मित्रकर्मानिकाय, सयुक्तिनिकाय, अंगुतर्मितिकाय र खुदकिनायाका।

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसलाई सूत्रपिटक, विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पांचवटा निकायाका विभाजन गराएको छ। ती हृषी-दीग्नानिकाय, मित्रकर्मानिकाय, सयुक्तिनिकाय, अंगुतर्मितिकाय र खुदकिनायाका।

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसलाई सूत्रपिटक, विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पांचवटा निकायाका विभाजन गराएको छ। ती हृषी-दीग्नानिकाय, मित्रकर्मानिकाय, सयुक्तिनिकाय, अंगुतर्मितिकाय र खुदकिनायाका।

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसलाई सूत्रपिटक, विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पांचवटा निकायाका विभाजन गराएको छ। ती हृषी-दीग्नानिकाय, मित्रकर्मानिकाय, सयुक्तिनिकाय, अंगुतर्मितिकाय र खुदकिनायाका।

तीमये खुदकिनायाको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धर्मपदको ४२३ वटा ग्रन्थमा तागा शाश्वत (श्लोक) हरूअन्तर्तात बुद्ध वर्षको १८३ मा ग्राथामा भनिएको छ, ‘सच्चपापस्स अकरणम् एतम् बुद्धान् सामाप्तम् ॥ अर्थात् सचे प्रकारका पाका कर्म नगर्नु, कृशल कर्म सञ्चय गर्न आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको रात बोधिनामा गरी बुद्ध बने। यसल

तीज गीत 'साइली छोरी' सार्वजनिक

शंकर बिसीको रचना रहेको तीज गीत 'साइली छोरी'को म्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ। उक्त गीतमा गायिका देविका केरी र रामकुमार नेपालीले आवाज दिएका छन्। रामकुमार नेपालीको लय रहेको यस गीतको भिडियो शंकर आफैले निर्देशन र कोरिग्राफी गरेका हुन्। भिडियोमा शंकरसहित जुना विश्वकर्मालगायतको अभिनय रहेको छ।

सोमवार, १६ असार, २०८२ (Monday, June 30, 2025)

सांगीतिक साँझमा गुञ्जिय गीतकार तामाङ्का उत्कृष्ट गीत

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - गीतकार टेक तामाङ्को 'सांगीतिक साँझ-२०८२' सम्पन्न भएको छ। गीतकार संघ नेपालले शनिवार कमलादीश्वित नेपाल प्रजा प्रतिष्ठानमा उक्त कार्यक्रम आयोजना गरेको हो।

कार्यक्रममा नेपाल प्रहरीका अंतरिक्ष महानिरीक्षक (एआइजी)समेत

रहेका गीतकार तामाङ्कले सिर्जना गरेका १७ उत्कृष्ट गीत प्रस्तुत गरिएको थिए। 'नेपाल मेरो घर', 'आमा', 'मीठा मीठा बोली', 'खर्गाहै सैलडू', 'अम्भिरहर्चो याद', 'तिमी सागर', 'मै खुकुरी', 'अंगालोमा वेरिहै', 'जिलेहरूको पनि', 'मन पर्छ', 'माथि माथि लेकमा', 'जोर मादलको तालेमा' लाग्यातका गीतहरू प्रस्तुत हुँदा उपस्थित दर्शकहरूले गीतसँग भुक्तमा थिए।

कार्यक्रममा किरण प्रधान, शिव पर्यायर, स्वरूपराज आचार्य, सत्यराज आचार्य, अञ्जु पन्त, डेविड शक्र, रूपक चौधरी, सर्गीत राणा प्रधान, प्रदीपराज पाण्डे, कन्काइस्ट राई, सञ्जय तुम्बोक, सुमिना लो, रेशमा वर्मजन र अस्मिता अधिकारीले गीत प्रस्तुत गरेको थिए। विशेषज्ञ 'मै खुकुरी' गीतले देशप्रेमका भावना उजागर गर्दा हलमा उपस्थितहरू

भावुक बने। 'अंगालोमा वेरिहै' शीर्षकको मायापूर्ण गीतमा गायिका पत्तको स्वरले दर्शकहरूलाई मन्त्रमुख्य बनाएको थिए।

प्रमुख अंतिष्ठिक रूपमा उपस्थित नेपाल प्रजा प्रतिष्ठानका प्रूक्तुलपति वैरागी काईलाले गीतकार तामाङ्कले उक्त प्रस्तुति नेपाली सांगीतिक क्षेत्रका लागि 'सांस्कृतिक चेतनाको नयाँ इंटा' भएको बताए। गीतकार संघका अध्यक्ष वसन्त वित्यासी थापाले तामाङ्कले सांगीतिक साँझ नेपाली गीत-समीतलाई आमजनमानसंर्वाङ जोड्ने सशक्त प्रयास भएको बताए। उनले यस्तो प्रस्तुति नयाँ पुस्ताका सिर्जनील व्यक्तिगतवार्दि प्रेरणा दिने विश्वास सन्तुष्ट गरे।

वि.सं. २०८० मा 'छाल आउँदा सम्भान्को' गीतबाट सांगीतिक यात्रामा प्रवेश गरेका गीतकार तामाङ्कले हालसम्म 'माटोको आवाज', 'स्वदेश', 'जीवनसारी', 'नाता', 'आमा', 'भक्तिसागर' र नेपाल आमा जस्ता गीतसंग्रह प्रक्रमित गरिसकेका छन्। उनले आफ्ना थुप्रे गीत तथा कविता कृतहरू प्रकाशनको तयारीमा रहेको बताए।

कलासंगीरे राष्ट्रसेवामा समर्पित तामाङ्कले लेखन, साहित्य, संगीत र सेवाको सम्मीलित रूपमा उपस्थित दर्शकहरूलाई धन्यवाद दिएको छ। कार्यक्रमको समापनमा तामाङ्कले उपस्थित संचालन इन्वेन्योल दिएको थिए। कार्यक्रममा तामाङ्कले गीतहरूलाई धन्यवाद दिएको थिए। कार्यक्रममा सासद, पूर्वमन्त्री, पूर्वमुख्यमन्त्री, प्रधरी, साहित्यकार, कलाकार, पत्रकार तथा संगीतप्रेमीहरूको उपस्थिति रहेको थिए।

कार्यक्रममा किरण प्रधान, शिव पर्यायर, स्वरूपराज आचार्य, सत्यराज आचार्य, अञ्जु पन्त, डेविड शक्र, रूपक चौधरी, सर्गीत राणा प्रधान, प्रदीपराज पाण्डे, कन्काइस्ट राई, सञ्जय तुम्बोक, सुमिना लो, रेशमा वर्मजन र अस्मिता अधिकारीले गीत प्रस्तुत गरेको थिए। विशेषज्ञ 'मै खुकुरी' गीतले देशप्रेमका भावना उजागर गर्दा हलमा उपस्थितहरू

'जालमाया'

२२ वर्षपछि नयाँ संस्करणमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - तामाङ्क भाषाको प्रेम गीत 'जालमाया' २२ वर्षपछि नयाँ संस्करणमा सार्वजनिक गरिएको छ। गायिका निर्मला धिसिङ्को युट्युब च्यानलमार्फत यस गीतको भिडियो सार्वजनिक गरिएको हो। नयाँ संस्करणमा गायिका धिसिङ्कसँग गायक रमण थामीले स्वर दिएको छ।

तामाङ्क सिनेमा 'जालमाया' को शीर्षक गीत रहेको यस गीत २०६० सालमा गायक अमृत लामा र स्थानीय गायिका योगिता मोक्तानको स्वरमा रेकर्ड गरिएको थिए। फिल्म निर्माता सन्ताल धिसिङ्कले रहना गरेको गीतमा कुवें दोस्रो संगीत र संसीत संयोजन रहेको छ। नयाँ संस्करणमा भने पवनवाड लामाले संगीत संयोजन गरेका छन्। सुन्दर लामाले ध्वनि सम्पादन गरेका छन्।

रोशन फ्युचरले निर्देशन गरेको भिडियो तामाङ्क समुदायको बाहुल्य रहेको रसुवा र धार्दिङका विभिन्न रमणीयस्थलहरूमा छायांकन गरिएको छ। रजिस्ता तामाङ्क र सोनाम तामाङ्कको अभिनय रहेको गीतमा प्रतीक ड्यासुरे कोरियोग्राफी गरेका छन्।

पहिलो संस्करण तामाङ्क भाषामा मात्र रहेको यस गीतको नयाँ संस्करणमा नेपाली भाषालाई पान स्थान दिइएको छ। श्रोता र दर्शकको रुचिलाई मन्त्र गर्दै नेपाली भाषा समेटिएको गायिका धिसिङ्कले जानकारी दिव्यां। 'तामाङ्क सांगीतिक क्षेत्रका वरिष्ठ गरिएको थिए।' फिल्म निर्माता सन्ताल धिसिङ्कले रहना गरेको गीतमा कुवें दोस्रो संगीत र संसीत संयोजन रहेको छ। नयाँ संस्करणमा भने पवनवाड लामाले संगीत संयोजन गरेका छन्। सुन्दर लामाले ध्वनि सम्पादन गरेका छन्।

एएफसी महिला एसियन कप

लाओसविरुद्ध नेपालको फराकिलो जित

साठबा एवलैले जारिन् चार जोल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - उच्चेक्षितस्तानमा जारी एएफसी महिला एसियन कप छोटान्तर्गत लाओसविरुद्धको खेलमा आइतवार नेपालले फराकिलो जित जारिन्। यस्तै अनिता बनेता, गरिन्। नेपालले लाओसिसलाई ९-० गोलत्रन्तरले पराजित गरेको हो।

नेपालका लागि पहिलो राहफा २-० गोलको अग्रता लिएको थियो। खेल सुरु भएको दोस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सुरु लिम्बूले गोल गरिन्। यस्तै खेलको ५५५३ मिनेटमा साम्बाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरिन्। उनले खेललाई ४-० गोलको अवस्थामा पुर्याइन्। लगाउने खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले हजारिका प्राप्ति राहफा रहेको थिए। एक मिनेटमा दोस्रो खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले खेललाई ६-० गोलत्रन्तरले पराजित गरिएको थिए।

यस्तै खेलको दूस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सांचिकारी लाग्नारामा आयोजित गरिएको थिए।

नेपालका लागि पहिलो राहफा २-० गोलको अग्रता लिएको थियो। खेल सुरु भएको दोस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सुरु लिम्बूले गोल गरिन्। यस्तै खेलको ५५५३ मिनेटमा साम्बाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरिन्। उनले खेललाई ४-० गोलको अवस्थामा पुर्याइन्। लगाउने खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले हजारिका प्राप्ति राहफा रहेको थिए। एक मिनेटमा दोस्रो खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले खेललाई ६-० गोलत्रन्तरले पराजित गरिएको थिए।

नेपालका लागि पहिलो राहफा २-० गोलको अग्रता लिएको थियो। खेल सुरु भएको दोस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सुरु लिम्बूले गोल गरिन्। यस्तै खेलको ५५५३ मिनेटमा साम्बाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरिन्। उनले खेललाई ४-० गोलको अवस्थामा पुर्याइन्। लगाउने खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले हजारिका प्राप्ति राहफा रहेको थिए। एक मिनेटमा दोस्रो खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले खेललाई ६-० गोलत्रन्तरले पराजित गरिएको थिए।

नेपालका लागि पहिलो राहफा २-० गोलको अग्रता लिएको थियो। खेल सुरु भएको दोस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सुरु लिम्बूले गोल गरिन्। यस्तै खेलको ५५५३ मिनेटमा साम्बाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरिन्। उनले खेललाई ४-० गोलको अवस्थामा पुर्याइन्। लगाउने खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले हजारिका प्राप्ति राहफा रहेको थिए। एक मिनेटमा दोस्रो खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले खेललाई ६-० गोलत्रन्तरले पराजित गरिएको थिए।

नेपालका लागि पहिलो राहफा २-० गोलको अग्रता लिएको थियो। खेल सुरु भएको दोस्रो मिनेटमै नेपालका लागि सुरु लिम्बूले गोल गरिन्। यस्तै खेलको ५५५३ मिनेटमा साम्बाले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गरिन्। उनले खेललाई ४-० गोलको अवस्थामा पुर्याइन्। लगाउने खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा साम्बाले हजारिका प्राप्ति राहफा रहेको थिए। एक मिनेटमा दोस्रो खुम्कीमारीले गोल गरिन्। नेपालले खेलको ७५५३ मिनेटमा

मनाइयो राष्ट्रिय धन दिवस

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रत्येक वर्ष असार १५ गते दीर्घीचित्तरा खाएर मनाइने सांस्कृतिक परम्परा आइतबार मनाइएको छ। खेतमा रोपाई गरी दीर्घीचित्तरा खाएर मनाइने यो सांस्कृतिक परम्परा रोपाई सुन हुन थालेरेखि नै मनाउन थालिएको हो। असार मृती रोपेर मृती महिनाका रूपमा पनि दीर्घी खाएर हिँडे साइट पर्ने जनविश्वास रही आएको छ।

किसान वर्षभरका लागि छाक जुटाउन यो महिना खेतीमा व्यस्त हुन्छन्। व्यस्त हुने महिनाको मत्यमा अर्थात् १५ गते दीर्घीचित्तरा खाएर धन दिवस मनाउने परम्परा नेपाली समाजमा चाल्न आएको छ। जाइका दिन असारे भाकामा लोकोद्दोहरी गाउँ छुप्पुपु हिलोमा धान रोपेण। छुप्पु र छुप्पु हिलोमा धान रोपेर छोडीलाई, बनाई कुरो मार्ही पार्नी आएर गोडीलाई जस्ता लोक लाग्न गीत गाएर खेतमै रसाइलो पनि गरिएको छ।

मत्य गर्मीको यो समयमा यस लाई र युवती रोपाहार खेतका गराको हिलो छापा छाप गरेर मनोरञ्जन गर्दछन्। कामको चटारोले थाक्त भएका किसान थाक्त प्राप्तिका लागि दीर्घीचित्तरा खाल्नु। यसेला औपचारिक लागोका बेला दीर्घीचित्तरा खाएपा खाने संस्कृतिमा बहुत रूप लाई आएको छ। यसरी असार १५ गते नेपाली समाजमा राष्ट्रिय सांस्कृतिक पर्व बन सफल भएको छ। परम्परादेखि असार धन रोप्ने महिनाका रूपमा परिचित हुदै आएको हो। २०८१ मंसिर २९ गते मन्त्रीस्तरीय निर्णय गरी २०८२ असार १५ गतेरेखि राष्ट्रिय धन दिवस मनाउन थालिएको हो।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ। कृषिप्रधान देश भएकाले नेपालीले अन्यथा नागरिकको वेसा खेतीपारी हो।

असार १५ वित्तिसंबद्ध धन देशका सबै भागमा पारी नपरेका कारण हनुपर्ने जित धन रोपाई हुन नसकेका खवर सार्वजनिक भएको छ।

हामी संस्कृतिमा दीर्घीको स्थान महत्वपूर्ण छ। शुभकार्यका लागि घरबाहिर निस्कने,

'उत्पादन बढाउन वैज्ञानिक विधिको प्रयोग गर्नुपर्छ'

काठमाडौं (प्रस)- कृषि तथा पशुपन्ची विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले धन उत्पादन बढ़िय गर्न वैज्ञानिक विधिको प्रयोग गर्नुपर्ने बताएको छन्।

कृषि विभागले आइतबार आयोजना गरेको २२औं राष्ट्रिय धन दिवस तथा रोपाई महिनाका मन्त्री अधिकारीले मुलुकमा दिग्गे र सम्पद अंथतन्त्र निर्माण गर्न कृषि उत्पादन बढ़िय गर्नुपर्ने बताए। कृषिमा आर्थिकीकरण आवश्यक रहेको उल्लेख गर्दै उनले कृषि पेसालाई थप व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन सरकारले कृषक कल्याणका वैविध्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे।

विभागका महानीवासीकरण प्रकाशकुमार नेपालीले जागरूक बनाउन उपीहरुको जीवनस्तर सुधार गर्नुपर्ने त्यसका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरू जानु नपर्ने बताएको छ। 'भोजाइन्नान्ते पिवेत् तक वैचास्य किं प्रयोजनम्' भनेजस्ता वाक्य पान आयुवेदमा उल्लेख गर्नुपर्छ। दहीले पाचन शक्ति पनि बढाउँछ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको १३ प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि कर (ध्याट) अव्यावहारिक र उपभोक्तामा समेत गम्भीर असर गर्ने भएकाले पुनरावलोकन गर्न चेम्बरले अर्थमन्त्री पौडेलको ध्यानाकर्षण गराएको छ। उनले धानबालीको उत्पादनमा सुधार ल्याइ खाच्चसुखामा योगदान पुऱ्याउपर्नेमा जोड दिई, जलवायु अनुकूल प्रजातिको प्रबद्धन गर्नुपर्ने बताए।

कृषि विभाग, बाली विकास तथा कृषि जैविक विधिहाता संरक्षण केन्द्रलाई त्यसका लाग्न गर्नुपर्ने भएको छ। यसरी असार १५ गते नेपाली समाजमा राष्ट्रिय सांस्कृतिक पर्व बन सफल भएको छ। परम्परादेखि असार धन रोप्ने महिनाका रूपमा परिचित हुदै आएको हो। २०८१ मंसिर २९ गते मन्त्रीस्तरीय निर्णय गरी २०८२ असार १५ गतेरेखि राष्ट्रिय धन दिवस मनाउन थालिएको हो।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ। कृषिप्रधान देश भएकाले नेपालीले अन्यथा नागरिकको वेसा खेतीपारी हो।

असार १५ वित्तिसंबद्ध धन देशका सबै भागमा पारी नपरेका कारण हनुपर्ने जित धन रोपाई हुन नसकेका खवर सार्वजनिक भएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मलको मौज्जात रहेको जनाए पनि कैतैकै भने किसानले मल नपाएको अन्सार आइतबार २२औं धन दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ।

पर्याप्त मात्रामा रासाय